

Stanowisko z dnia 7 września 2009r.

**Forum Organizacji Pozarządowych na rzecz Obrony Praw i Własności Narodu
w sprawie projektu nowego prawa geologicznego i górniczego – druk 1696**

**Sz. Pan
Jan Rzymelka
Poseł na Sejm RP**

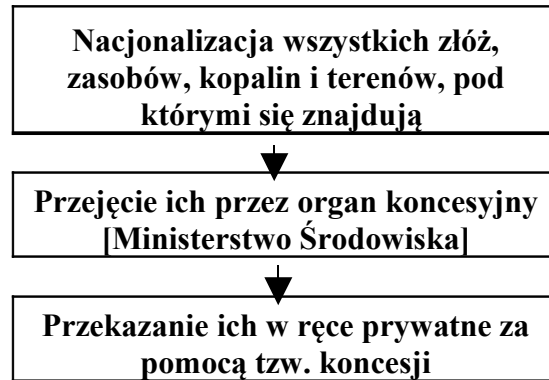
**Przewodniczący
Podkomisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy – Prawo
geologiczne i górnicze (druk 1696)**

W wyniku odbytych konsultacji z przedstawicielami organizacji wchodzących w skład Forum, przedstawiamy stanowisko prezentowane poniżej.

1. Projekt nowego prawa g i g, druk 1696, jak zostało stwierdzone w wystąpieniu jednego z posłów w dniu pierwszego czytania w Sejmie oraz na trzecim spotkaniu Podkomisji Nadzwyczajnej, w wypowiedzi przedstawiciela Gmin Górniczych, nie był konsultowany społecznie i różni się od projektu konsultowanego społecznie z lutego 2008r.
Jeśli tak jest, zarówno pierwsze czytanie nie konsultowanego projektu nowej ustawy nie powinno mieć miejsca, tak jak (w konsekwencji) działalność Podkomisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektu, który nie odbył ścieżki legislacyjnej.
Należy zauważyć, że działalność Podkomisji nadzwyczajnej nie może zastąpić konsultacji społecznych.
Prosimy Pana Przewodniczącego o jednoznaczne ustalenie faktów i zajęcie stanowiska w tej sprawie, zgodnego z prawem i procedurami ustawowymi.
2. Grupa trzech posłów, zgodnie z procedurą, zgłosiła propozycje zmian do projektu ustawy – druk 1696, które były współredagowane przez przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz samorządów regionu łódzkiego.
Propozycje zmian nie zostały udostępnione stronom uczestniczącym w Podkomisji w kolejnych spotkaniach.
Prosimy Pana Przewodniczącego o wyjaśnienie sprawy niedostępności tekstu uczestnikom Nadzwyczajnej Podkomisji.
Propozycje zmian zawierały fundamentalne zapisy dotyczące własności i wartości zasobów, złóż, kopalin, zapewnienia interesów właścicieli zasobów, racjonalnych procedur, zgodności z prawem UE i RP.
Tych podstawowych elementów nie zawiera obecne prawo g i g, a projekt nowego prawa g i g stan ten w sposób drastyczny pogłębia, ze szkodą dla państwa i obywateli.
Przedstawiamy ponownie pisemne uwagi do projektu nowego prawa geologicznego i górniczego – druk 1696.

Wg naszej oceny projekt nowej ustawy g i g powstał w jednym celu – przejęcia wszystkich zasobów przez organ koncesyjny (Głównego Geologa Kraju) w celu przekazania tych zasobów w prywatne ręce, z możliwością dalszej spekulacji zasobami.

Mechanizm prawny (Artykuły 10.5; 12.2; 21.1; 22.1; 6.1.8), opracowany w projekcie ustawy dla realizacji tego celu:

Działalność organu koncesyjnego nie zabezpiecza interesu Skarbu Państwa. Opłaty koncesyjne stanowią ok. 1% wartości przekazywanych przez organ koncesyjny (Ministerstwo Środowiska) w trybie wydania koncesji na użytkowanie górnicze (Art. 10; 12; 13.1; 14; 3.3; 15.1), zamiast w trybie handlowym kupna – sprzedaży zasobów i uwzględnieniem rzeczywistych wartości zasobów.

Koncesja, uzyskana w trybie bezprzetargowym (Art. 15.1), może być przedmiotem spekulacji (Art. 36.1; 36.4; 36.8).

Przepisy w zakresie udzielania koncesji i inne zapisy projektu, wg naszej oceny, stanowią „zasłonę” dla rzeczywistych intencji organu koncesyjnego, a jednocześnie przedmiot dyskusji w Podkomisji o sprawach drugorzędного znaczenia.

W celu realizacji zamierzeń przejęcia i rozdawnictwa zasobów przez tzw. organ koncesyjny (raczej sklep z zasobami), projekt nowego prawa proponuje BEZPRAWIE w zakresie:

- pozbawienia praw własności obecnych właścicieli zasobów (państwo, JST, osoby prywatne – właściciele gruntów) – przez organ koncesyjny – w celu komercyjnego przekazania zasobów innej osobie prywatnej (np. firmie) (Art. 10.5; 12.2; 21.1; 22.1; 6.1.8).
- pozbawienia praw do ziemi i nieruchomości poprzez wywłaszczenie i eksmisję – na rzecz tego, kto dostaje koncesję na zasoby podziemne, w tym na tereny leżące nad zasobami (Art. 16.1; 18.3; 19.1; 186; 187).
- pozbawienie lub ograniczenie obecnych właścicieli praw do swobody gospodarowania na swojej nieruchomości, jako skutek udzielenia koncesji innej osobie (Art. 18; 19; 186; 187).
- wyłączenie praw samorządów z realizacji zadań własnych gmin na terenach przejętych przez firmy (koncesjonariuszy) – może dotyczyć całej gminy lub nawet kilku gmin naraz (Art. 94; 102; 23.2.2; 7).
- pozbawienie samorządów prawa do informacji geologicznej (Art. 6.1.8; 21.1; 97) i możliwości wykorzystania zasobów przez samorząd (21.1; 6.1.8).
- ustanowienie nadrzędności interesów tego, co dostał (w tym - kupił, odkupił) koncesję na użytkowanie zasobów, nad interesem państwa, samorządów, osób prywatnych (obywateli RP) (Art. 186; 187; 41; 16.1; 18).

Projekt nowego prawa g. i g., w części dotyczącej geologii jest niezgodny z prawem UE, Konstytucją RP, z założenia korupcyjny, sankcjonujący szkodliwe zapisy obecnego prawa, wzmacniający tę szkodliwość poprzez nowe zapisy łamiące prawa UE i RP. Dyskusja nad poszczególnymi zapisami kolejnych artykułów projektu, bez rozpatrzenia spraw o fundamentalnym znaczeniu dla kraju i jego przyszłości, nie ma sensu.

Prosimy Pana Przewodniczącego i Panów Wiceprzewodniczących o wprowadzenie do porządku obrad dyskusji o założeniach, strategii i niezgodności z prawem projektu nowego prawa g. i g., również w ujęciu kontynuacji w tym prawie złych zapisów przeniesionych z obecnie obowiązującej ustawy.

3. Na posiedzeniu Podkomisji w dniu 18 czerwca 2009r. Pan Jacek H. Jeziński, Główny Geolog Kraju, w odpowiedzi na wypowiedź Pana Posła P. Cybulskiego dotyczącą przekazania zasobów gazu pod Kutnem, postawił swoją tezę o potrzebie i celowości przekazywania zasobów firmom zagranicznym, które do kraju wnoszą kapitał i nowe technologie.
Dementujemy tę tezę. Prosimy jednocześnie o udostępnienie tego pisma wszystkim uczestnikom Podkomisji.
Przykład przekazania zasobów gazu w okolicach Kutna firmie zagranicznej (tzw. osobie trzeciej spoza UE), sprzeczny z Dyrektywą 94/22/UE, jest ilustracją strat jakie może ponieść Polska w wyniku wprowadzenia projektu nowego prawa g. i g.
4. Forum zapoznało się ze „Stanowiskiem Greenpeace” w sprawie projektu ustawy wraz z załącznikiem „Propozycją Greenpeace”.
W pełni zgadzamy się z tym stanowiskiem i popieramy propozycje wycofania projektu – druk 1696 z prac Sejmu.
5. W dniu 18 czerwca 2009r. Pan Przewodniczący rozpoczął posiedzenie Podkomisji informacją o „naciskach, żeby przyspieszyć prace Podkomisji”.
Prosimy Pana Przewodniczącego, w ramach jawności publicznej działań Sejmu, o informację kto i w jakim celu naciskał na przyspieszenie tych prac przez niezależną Nadzwyczajną Podkomisję Sejmową.

Podsumowując, uważamy, że wobec udokumentowanych wad prawnych i zapisów sprzecznych z interesem społecznym, należy wycofać projekt nowego prawa g. i g. – druk 1696 z dnia 7 listopada 2008r. z prac Sejmu i rozpocząć prace nad nowym projektem.
Prosimy Pana Przewodniczącego o uwzględnienie stanowiska Forum.

Zbigniew Tynenski
prezes Zarządu
Centrum Zrównoważonego Rozwoju
Ekspert doradca Gminy Zgierz